

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četr leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravnštvo "Slovenskega Gospodarja" v Mariboru. — List se dopošča do odgovoda. — Udje "Koroška, tiskovnega društva" dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta štev. 5, vsprejema naročnino, inserati in reklamacije.

Za inserate se plačuje od enostopne petlivrste za enkrat 15 vin., za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede zjutraj. — Ne zaprte reklamacije so poštnine proste.

Cenjene naročnike,

ki se niso poslali naročnine, prosimo, naj to hitro storijo, da se dopošiljanje lista ne pretrga. Upravnštvo "Slovenski Gospodar" v Mariboru.

Naprej!

Naši kmečki stranki gre neoporekljiva zaščita, da je v naši domači politiki spravila kmečka vprašanja v ospredje. Vsako novo nastalo vprašanje morajo sedaj naši politiki motriti s stališčem, kjer korist ali škodo prinaša slovenskemu, kmečkemu ljudstvu. Pri tem pa ni pozabila ne na verske ne na narodne težnje svojega ljudstva. Nasprotno, dobro organizirane vrste naše kmečke stranke so tuči v tem oziru pokazale odločnost, kakoršne dosegaj nismo pri njem videli. Vse politično življenske med našim kmetom se je z našo organizacijo visoko povzdignilo.

Komaj se je rodila, moraša je stopiti kmečka stranka v lud boj za državnozborske mandate. In čuden pojav se je pokazal ob tej priliki! Dve stranki sta nastopili proti nam v boju. Orožja so se vihtela, pušice so letele sem in tje. Toda ves boj se je nanašal na osebe naše stranke, posebno na kandidate. Nobena od nasprotnih strank pa ni imela niti pičice očitati programu naše stranke. Ampak celo nasprotno! Naši sovražniki morali so ljudstvo slepit, da so ravno tako narodnosti, veri in kmečkemu ljudstvu naklonjeni, kakor mi. Načelnega boja se niso upali voditi, tem hujši in grši je bil oseben boj.

Stranke, ki žive od osebnega boja, nimajo moralne opravičenosti za svoj obstoj. Nesreča so za narod, nesreča za njegov prospeh in napredek. In mnogi, ki v dimu volilnega boja niso imeli jasnega pogleda, so sedaj to uvideli ter zapustili nasprot na tabora. In tako so se naše vrste od zadnjih volitev zopet pomnožile, zrastla pa je v njih tudi sramozavest in odločnost. To zavest nam dajejo naša načela, naš program, osebe so nam postranska stvar. Osebe prihajajo in odhajajo, a vedno bodo ostali naši verski, narodni in gospodarski vzori. Vedno se bodo tudi naše osebe, ki bodo šle ob

vsaki priliki v boj za te vzore. Osebe so minljive, trdna kot skale pa so načela naše stranke.

Zopet stojimo pred volitvami. Ne pred državnozborskimi, temveč pred deželnozborskimi. Državni zbor ima svoj poseben delokrog in deželni zbor tudi svojega. Za to pa se bodo v bližajočih volitvah predvsem povdarjale one točke našega programa, ki se dajo že v deželnem zboru uresuščiti. Mnogo je teh točk in ž njimi se mora seznaniti naše ljudstvo pravočasno, predno se začne volilni boj sam. Glede pouka v razumevanje našega programa kličemo somišljenikom: Naprej! Naprej v poučevanju temeljnih točk našega programa za deželnozborski delokrog. Ljudstvo mora vedeti, zakaj se borimo, in sicer v sleherni koči! Nesimo torej naš program v zadnjo kočo, seznanimo ž njim vse narod. Naprej zastava Kmečke zveze!

Na Balkanu.

Naša in bolgarska država ste se začeli mlini tečen paravnost s Turčijo pogajati zaradi sprememb na Balkanu. Saj je vendar edino-le Turčija prizadeta, da smo mi vzeli Bosno in Hercegovino in da je Bolgrija proglašila svojo neodvisnost od Turčije. Pogajanja so bila v najboljšem toku, ni bilo več daleč, da bi se doseglo popolno sporazumljenje. S tem bi bil izključena vsaj vojska med Bolgrijo, Turčijo in Avstrijo. Toda ko je stvar dozorevala za prijateljsko sporazumljenje, vtaknila je Anglija svoj nos vmes in uplivala na Turčijo tako silno, da je pretrgala pogajanja z Avstrijo in Bolgrijo.

Anglija želi, da se balkanske spremembe povrnajo na konferenci (zboru) evropskih velesil. Upa namreč, da bo tam za njo cvetela pšenica in da bo z Egiptom naredila tako kakor mi z Bosno in Hercegovino.

Vendar se vkljub vsemu temu ni batiti, da bi nastala med nami in Turki vojska; prej bi bilo to mogoče med Turki in Bolgari, toda tudi tukaj ni več verjetno.

V Srbiji se je razburjenje nekoliko poleglo, a ne popolnoma in se menda tudi tako hitro ne bo. Med treznimi politiki je prepričanje, da Srbija ne bo napovedala Avstriji naravnost vojske. A vojska vendar ni izključena! Gotovo je neki, da se v Srbiji, Črnigori in Makedoniji sestavlja prosto-

voljne vojaške čete, ki imajo namen, udariti čez bosanske in hercegovske meje ter osvoboditi svoje srbske brate v teh dveh deželah. Ako začnejo te bande res enkrat pohajati Bosno in Hercegovino, bo moralno stopiti tudi avstrijsko vojaštvu na plan. Tekla bo kri in v tem trenutku je mogoče, da bo Srbija planila na nas ter hočela maščevati prelito kri srbskih čet. Mogče je, pravimo. Toda preroki nismo.

V pomirjenje lahko povemo, da je Avstrija dobro zastražila Bosno in Hercegovino. Ko poči prvi srbski strel, ne bo treba 48 ur, da bo avstrijskega vojaštva tam spodaj kot listja in trave.

Vojaki ustrellili Turka.

Sarajevo, 16. oktobra. V Cajnici Srbi hujskajo muslimane, da zapuste bosanske ozemlje. Nekateri se res pripravljajo, da se izsele, clasi oblasti muslimane svare pred takim usodnim korakom. Na meji so vojaki nekega Turka, ki je zapustil bosansko ozemlje, ustrellili.

Bojkot proti Avstriji.

V Srbiji ne puste nikogar v avstro-ogrsko trgovine. Na izložbeni okna prilepljajo lepake z napisom: Bojkot. V Orfeju pozivljajo na bojkot in pojed sramotilne pesmi proti Avstriji. Pred očmi policije trgojo ljudem v avstrijskih trgovinah nakupljene stvari z rok in jih pokončajo.

16 milijonov.

Dne 21. t. m. je srbska skupščina odobrila v drugem branju 16-milijonski kredit za vojsko. O tej priliki je srbski vojni minister govoril z veliko samozavestjo o srbski vojski, 250.000 mož, proti katerim bi Avstrija mogla na jugu (proti Srbiji in Črnigori) postaviti le 300.000 mož. Vendar pa se zanaša minister največ na vstajo v Bosni in Hercegovini, na pomoč s Kosovega, Sandžaka in Albanije, kjer da je v sporazumu z mladoturki v tem oziru vse pripravljeno. Avstrijski listi izvajajo, da ima rožljanje s 16 milijoni v vojne svrhe namen, da bi v inozemstvu imponiralo in podprlo Milovanovičevu misijo.

Rusija in odškodnine.

Frankograd, 21. oktobra. Iz Peterburga se javlja, da bo Rusija dogovorno z Angleško zahtevala odškodnino. Zahtevala bo, da v Mali Aziji provincijo Aserbejdšan začasno zapede.

Zvonimir je bil vdan že izza šolskih let melanoliji, zato sem nadaljeval:

"Obiščes jo, in ko vidiš, da te ljubi, se poročiš. Nekateri se seznanijo s svojimi ženami tu drugi tam. Da si pač ti spoznal to dekle na tem mestu, je pač vseeno, ako bi jo spoznal kje drugje. Ce ti je namenjena, pa še lahko porečeš, da je vajin prvi sestanek blagoval duhi očeta."

"Misliš?" je vprašal živo. Nato pa pristavil: "Govoriš, kakor bi že bila zaročena!"

"In ti se držiš, kakor bi te odbila, dasi še je nisi niti vprašal: in /še sam ne veš, ali jo bodeš!"

Cenjena bralca in bralec naju naj ne sodi prehudo, da sva na tem prostoru med solzami, in molitvami govorila take stvari. Naju še ni glodal žalost in mladost je vesela tudi na tužnih krajih.

Ljubil sem Zvonimira, saj je bil to moj najboljši prijatelj. Ljubil sem ga tako, kakor je ljubil on Alenko in ona njega. Bili smo to trije srečni ljudi. Brez mene nista šla nikamor, jaz pa brez njiju. Skupaj smo pevali, skupaj igrali glasovir ali tarok . . .

Ta Alenka! To je bilo dekle! Kakor veverica. Ubogi Zvonimir ni imel milju. Vejndno ga je dražila in mu nagajala.

Včasi se, je lotila tudi mene, ampak jaz sem jo navadno razjezik. Moj Bog! Zaljubljenca bi si samo nagajala in se igrala. Ce sta se pri tem lotila mene, sem se ju otresel malo bolj robato, seoper svojo voljo.

PODLISTEK.

Ljubezen ob grobu.

(Crtica. Spisal Starogorski.)

"Sla sem za pogrebom, v bolj zrla v jamo mrzlo, kamor bili položili so pogrebci krsto."

—g—

Tisto leto je 1. novembra, na dan vseh svetnikov, naletaval sneg in sijalo solnce. Sneg je naletaval prav gosto in v lomečih solnčnih žarkih je bil videti, kakor brušene, ostre igle.

Na pokopališču se je vse trlo ljudi. Grobovi so vzvezeli v bujnih cvetih, vonj gorečih sveč je plul nad glavami ljudi, kakor duh pokojnikov. — Klonile so glave, klonila kolena in solz, ki so zdrknile očitno ali skrivaj po licih na zrhlana tla ali pa se skrile v častah cvetov, bi ne mogel prešteti.

Cloveška srca je prevzela za trenutek žalost. Bog ve, mogoče temu ali onemu, ki je sadil danes rože na grob, za leto dni že sade njemu.

Z učiteljem Zvonimrom sva hodila po pokopališču in gledala ljudi in grobove. Bil je to moj tovarš in še le nekaj dni v tem kraju.

Na grobu poštarja, ki še je lamško leto, kakor letos mīdra, obiskal grobove, je klečala in prizigala sveče deklica, stara kakih 18 let. Klobuk je odložila in droben, lesketajoči sneg ji je padał v lepe lase in se topil, kakor bi se topili nasuti biseri.

"Alenka, vi ste takoj vneti, da pozabljalate sami sebe. Sneg vas bo zametel", sem jo pozdravil.

Prizvignila je glavico in dve očesi sta se kopali v solzah, kakor v pomladnem jutru vijolica v rosi. Popravila je lase, ki so ji padali na čelo, vzela klobuk in dala:

"Saj je to grob mojega očeta!"

In pogledala je Zvonimira, ki jo je gledal sočutno in radovedno, z očesom mladega dekleta.

"Dovolite, gospodiča, dasi na nepravem mestu. Tu je moj prijatelj Zvonimir!"

Podala mu je roko, tisto drobno belo roko, ki je malec prej prizigala sveče na očetovem grobu.

Nasmehnila se mu je uljudno, a v očeh so ostali mokri biseri in zdrknili po rožnatem licu in mokra tla.

Z Zvonimrom sva šla dalje . . . Ozrl sem se nanj.

"Kaj praviš?"

"Ali sem kaj rekel?"

"Ničesar, ampak opazoval si Alenko, kot bi se ne videl nobene mlade ženske."

"Mogoče. Ali v tej žalosti se mi je dozdevala tako mikavna, da ne vem, če sem že videl kedaj slično."

"Prijatelj, ljubezen ob grobu, ljubezen v grob", sem mu djal, v šali, dasi je to za ta kraj pristalo jako malo. Ampak midva še nisva skusila bogekaj, nisva še imela nikogar na pokopališču in mlaada sva bila tudi.

Kc bi le slutil samo, da sem prijatelju v šali prerokoval resnico.

"In če prav, prijatelj, in če prav", je odvrnil kakor sam zase. Vendar čutim, da se je nekaj zgodilo . . ."

"No, radi tega ti ni treba povešati glave!?"

Srbski prestolonaslednik napadel svojega, očeta?

Udon, 21. oktobra. Tukajšnji listi poročajo da je srbski prestolonaslednik kralja Petra, ki ga je karal, da hujskajoče govori proti Avstriji, napadel ter da so le navzoči častniki preprečili, da prestolonaslednik ni oklofutal svojega očeta.

Bojkot proti Avstriji.

Carigrad, 21. oktobra. Gibanje proti avstrijskemu blagu in bojkotiranje avstrijskih ladij narašča. V Tripolisu je ljudstvo preprečilo, da Lloydov parnik ni mogel izkrcati pošte. Vsled tega bojkota je nastala draginja in z draginjo narašča nezadovoljnost.

Položaj v Belgradu.

Dne 21. t. m. je bilo vobče mirno. Bojkotiranje avstrijskih trgovcev pojenja. Množica je pripravila črnogorskemu poslaniku Vukotiču ovacije (izraz navdušenja). Isti je izročil kralju lastnorocene pismo kneza Nikole. Občni zbor nacionalistov je izjavil, da so vsi člani stranke pripravljeni žrtvovati svoje imetje in svojo kri za srbske pravice.

Ob Sandžaku.

Ob novopuzarski meji v Crnigori je pripravljenih več čet, ki čakajo trenutka, ko bo avstrijsko vojaštvo zapustilo Sandžak, da obenem s četami iz Srbije videro črez meje; srbske čete stoje baje pri Uvcu.

Dvesto inozemskih puškarjev za srbsko puškarno.

„Vaterland“ poroča: Zadnje dni je prišlo na Srbsko dvesto mehanikov z Angleškega in deloma z Ruskega. Sprejeti so za službo v orožarni v Kragujevcu. Njihova naloga, ki so jo že začeli izvrševati, obstoji v tem, da popravijo puške starih stavov v moderno orožje. Spremeniti se ima 30.000 enostrelnih „Mavzaric“, 20.000 „Wärndlovih“ in pa 50.000 starih „Kropačkovič“ pušk v brzostrelne.

Prepoved prevažanja orožja.

Dunaj, 22. oktobra. Avstrijska in ogrska vlada sta izdali prepoved izvajanja orožja in razstreljivih snovi v balkanske države.

Aretirani srbski vojuni.

Zagreb, 23. oktobra. Na meji ob Drini je bilo aretiranih 24 srbskih vojnov, katerih dva sta bila v ženskih oblekah.

Srbske priprave.

Dunaj, 23. oktobra. Govori se, da je ob Drini postavljenih nad 10.000 srbskih vojakov. Glavno taborišče je začasno v Sabcu.

Demonstracije v Belgradu.

Belgrad, 23. oktobra. Včeraj so se ponovile demonstracije proti avstro-ogrskim trgovcem; opažati pa je, da se gibanje zmanjšuje.

Angleške spletke.

Carigrad, 23. oktobra. Angleški diplomaci se je posrečilo razbiti obravnave med Avstrijo in Turčijo za sporazum. Veliki vezir in minister za zunanje začele sta avstrijskemu poslaniku nepovoljno odgovorila in odklonila nadaljnje obravnave z Avstro-Ogrsko. Glede na Bolgarijo zahteva Anglia, da se ima rešiti vsa zadeva na vsak način na mednarodni konferenci.

Carigrad, 23. oktobra. Tudi pogajanja med Bolgarijo in Turčijo so se baje vsled angleških spletke razbila.

In takrat je ona nabirala svoje ustnice, pogledala me z izzivalno-nagajivim pogledom, da bi jo zato najraje poljubil.

„Barbar!“

S tem me je hotela izplačati. Pa, kakor bi ji bilo žal zato, da je nasmehnila, položila pred me tarok-kvarce in djava:

„Gospod, si jezen? Ce si, pa mošaj!“

Nisva se namreč vikala, ker sem bil že izbran za starešino pri poroki v jeseni.

* * *

„Mati, mati, oh, pustite,
naj kropit ga z vami grem;
saj ne bodem se jokala,
krila žalost bom ljudem!“

Stritar.

Bilo je avgusta! Vroče kakor v pasjih dneh; še v senci ni bilo prijetno.

Po obedu mi reče Zvonimir:

„Ali se greš kopat?“

„Greš li ti?“

„Da.“

„Tudi jaz!“

„Dobro. Pridem po tebe!“

Za uro potem sva šla k četrt ure oddaljeni rečici, kjer je stal mlin, da se ohlađiva. Bilo je to dokaj nevarno kopališče in marsikdo je že bil našel smrt v vrtincu, ki se je nahajal pod omenjenim mlinom.

Ampak midva sva bila plavalca. Kakor dve ščuki, sva rezala vodo.

Ko sem se dovolj nakopal, sem se vlegel na trato, da okusim takoimenovano solnčno kopeč, kar

Avstrija in Turčija.

Dne 23. t. m. je dobila naša vlada uradno obvestilo, da je pogajanje pretrgan. Zunanji položaj je vsied tega postal kritičen. Splošno mnenje v Carigradu dolži Angleško, da je razbila pogajanja. Posledica bo ta, da se naša država mednarodnega posvetovanja ne udeleži.

Bosna.

Odpolanci mnogih bosanskih društev so sklenili, da postavijo v Sarajevu v spomin na priklopjanje Bosne k Avstriji cesarju spomenik.

Turčija.

Angleški finančniki so posodili Turčiji pet milijonov funtov.

V Carigradu je za izvrševanje reda pripravljenih sedem bataljonov, da v slučaju potrebe pomagajo policiji.

Iz Trapezunta javljajo demonstracije proti Avstriji, ki so se jih udeležili tudi Grki in Armeniji. Trgovci so imeli shod, na katerem so sklenili bojkot avstrijskemu blagu in Lloydovim parnikom. Tudi v Kairu in v Solunu se je poostriло bojkotno gibanje, dočim so mogli v Carigradu in Smyrni naši parniki izkrcati svoje blago. Toda v Smyrni turška pošta ni hotela avstrijskih pošiljatev dostaviti naslovljencem, o čemur se vodi preiskava.

Spopad na črnogorski meji.

Kotor, 24. oktobra. Pri spopadu med mejno straže in črnogorskimi tihotapci sta bila dva Črnogorce ustreljena.

Rezervisti 54. pešpolka v Bosni.

Dunaj, 24. oktobra. Časopisi poročajo, da je ves 15. vojni zbor, ki je sedaj v Bosni, mobiliziran. Danes so se iz Olomuca pod poveljstvom poročnika Svetka odpeljali v Bosno rezervisti 54. pešpolka. Časopisi pravijo, da v vojaških krogih sodijo, da do resnih spopadov ne pride. Avstrija le za vsak slučaj zastraži meje.

Bolgarija in Turčija.

Bolgarski državnik Dimitrov se je v imenu kralja Ferdinanda pogajal z velikim vezirjem o pogojih, pod katerimi bi se sklenilo turško-bolgarsko vojaško konvencijo. Turčija je baje pripravljena priznati nedvisnost Bolgarije, ako se ista ne raztegne na Vzhodno Rumelijo, ki naj bo z Bolgarijo združena po osebni zvezi.

Pri Djumaji je prišlo baje do spopada med Turki in Bolgari. Ubihih da je 70 Bolgarov in 10 Turkov. Blizu Palanke je uničena cela bolgarska četa.

Potröst v Sofiji.

Sofija, 24. oktobra. Bolgarski posebni odposlanci so se vrnili v Sofijo, ne da bi dosegli sporazum s Turčijo.

Razburjenje v Carigradu.

Carigrad, 24. oktobra. Tu vlada veliko razburjenje vsled tega, ker se hoče razmire uredit na škodo Turčije, bodisi na mednarodni konferenci, ali pa potom sporazumljenja z Avstrijo in Bolgarijo.

Vojne nevarnosti.

Sofija, 25. oktobra. Vzlic temu, da so se pogajanja med Turčijo in Bolgarijo prekinila, izjavlja bolgarski ministri, da je vojska izključena. V poučenih krogih se trdi, da je car Ferdinand

posebno dobra de telesu in je baje tudi jako zdravo.

Zvonimir je ostal v vodi.

Ležal sem nekaj časa in vžival blagodejnost solnca, kar se me polasti nekak neznosen nemir. — Ozrem se po tovarišu. — V vodi ga ni bilo. — Mogoče je šel za mlin. — Pogledam. — Tudi tu ga nisem našel. — Zakličem. — Nobenega odgovora.

Polasti se me grozen strah.

Kje je Zvonimir? — Ali je zašel v vrtine? — In če bi, tak plavalec se reši, in če bi mu bila sila, bi vsaj zaklical.

Stal sem in se tresel kot mrzličen, dasi je solnce pripekalo, kakor na ražnju.

Jel sem iskati.

Po nekolikokratnem potapljanju sem — Bog, tega nikdar ne pozabim — ga izvlekel iz vode. — Tičal je za neko korenino.

„Jezus Nazarenski! — Svoje življenje bi dal za njegovo, ako bi ga zamogel zopet zbuditi k življenju.“

Bilo je prepozno. Zdravnik je pozneje izjavil, da ga je prijet srčni krč nenadoma. Da je imel to hib, nisem vedel.

„Alenka, Alenka, sem se lovil za glavo. „Kaj bo rekla ona? — Maria! — Tak rafnel otrok, poln neizmerne ljubezni? — Kako ji naj povem?“

Tega ni trebalo.

Kakor če blišk šine po zatemnemel nebnu in v hipu razsvetli tmino, tako se je razširila vest o tej nesreči.

Ko sem stopil k njej, je vedela že vse. Njeno lepo oko je bilo kakor iz stekla, suho kakor usaha zemlja. Rože na licu so zgnile.

voljan odnehati in v principu priznati, da ima Turčija kot odškodnino za aneksijo Rumelije pravico zahtevati denarno odškodnino.

Nemčija.

Sofija, 26. oktobra. Tu se v diplomatičnih krogih trdi, da bo Nemčija dala za slučaj vojske na Balkanu svoje vojaštvo Avstriji na razpolago proti katerikoli državi.

Turčija konferenco sprejela.

Frančija, 26. oktobra. Turški sultan je 25. t. m. naznanil, da Turčija sprejme mednarodno konferenco. Danes so odšla tožačna obvestila v London in Peterburg. To pa ne izključuje, da ne bi se Turčija preje še sporazumela z Avstrijo in Bolgarijo in tako olajšala konferenci stališče in delo.

Francija na strani trozvez?

Sofija, 26. oktobra. Tu se govori, da se dela za sporazum med Avstrijo, Nemčijo, Bolgarijo Turčijo in Francosko, da bi nastopile na shodu veleslo složno. Ta prizadevanja so napravljena proti Angliji, ki pa skuša mladoturške popomoma zase pridobiti. Ako se v tem oziru ne doseže sporazum, se usoda konference zapečata.

Proti Karagjorgjevičem v Srbiji. — Agitacija za princeta Connaughtskega. — Avstrija ne bo dopustila novih homatij v Srbiji!

Belgrad, 26. oktobra. Od tu poroča „Hrv. Koresp.“, da v Belgradu tudi zaradi tega posebno proti Avstriji hujskajo, da bi prikrali veliko protizaratniško agitacijo proti Karagjorgjevičem. Odkar je namreč policija zavratno umorila vodjo protizaratnikov Milana Novakoviča, so ti izdali za geslo: Glava za glavo! Zato delajo zdaj intenzivno za to, da se Karagjorgjevič odstavijo in razglasiti za kralja angleški princ Connaughtski.

Dunaj, 26. oktobra. Z ozirom na protikaragjorgjevsko agitacijo v Belgradu je izjavil nek dužniki diplomat, da je ta stvar diplomaciji znana. Tudi je znano, da se sedanjša vlada zelo boji proti karagjorgjevskih častnikov in so letos bili od vojaških vaj izklučeni. Vzic temu pa ni upati, da bi protizaratniki dosegli kak uspeh, še manj pa, da bi zasedel srbski prestol kak angleški princ. Avstrija bo delala na to, da v Srbiji ne izbruhnejo nove homatije in se nihče ne dotakne vladarja.

Belgrad, 26. oktobra. Protizaratniški krogovi so zelo pobiti, ker je princ Jurij nenadoma odpovedal na čelu deputacije v Petersburg. Sodijo, da se je to zategadelj zgodilo, da bi se ruski car Nikolaj zavzel za Karagjorgjevičem. Drugi pa pravijo, da so princa poslali v Rusijo, da bi dal mir in s svojimi govorji ljudstva ne hujskal na vojsko.

Poslanstvo Vukovičevu v Belgradu.

„Hrvatska Korespondenza“ javlja iz Belgrada, da poslanik kneza Nikita črnogorskega v Belgradu dela na to, da se ne začne lahkomiljeno z vojsko. Ki bi utegnila Srbijo upopasti. Počaka naj se, kako se bodo končala pogajanja z velevlastmi. Knez Nikita črnogorski obsoja demonstracije ter bo podpiral le dobro in resno akcijo.

Bosanski izseljenci v Hercegovini obetajo, da bodo avstrijskim vojaki nosove in ušesa odrezali.

Cetinje, 26. oktobra. Na shodu bosanskih izseljencev v Nikšiću se je sprejela resolucija, da bodo bosansko-hercegovski izseljeni v boju proti Av-

„Pelji me k njemu!“

Prišlo je to iz njenih obledelih, stisnjeneh ustnic, kakor bi se glasil jek iz sredine zemlje. —

Nobene črke več. Prihajnate mi ta grozen trenutek, da mi ga ne bo treba spravljati na papir. Dovolj maj pove Stritarjeva pesem:

„Ko na odru ga zagleda,
kako bled in trd leži,
plane nanj — se ga oklene —
dvema že zvečer zvoni.“

Prvi november je bil lep in solnčen, a moja duša je bila razbolela . . .

Prižigal sem sveče na grobu Zvonimira in Alenke, njena mati je plakala ob grobu hčerke . . .

In tedaj se mi je zbudilo zopet, kakor ob odrnu njega, ko se je vpri njen zadnji pogled v me:

„Ali nisem mogoče jaz kriv, da blagoslavlja letos duhovnik tudi vajina grobova? Ali sem

striji pustili v nemar vse narodnopravne pogodbe glede na običaje v vojni ter se proti krutemu sovražniku, kakor je Avstria, posluževali najkrutejših sredstev.

Srbske žene.

B e l g r a d, 26. oktobra. Včeraj je zborovalo več tisoč žena in deklet in sklenilo boj proti avstrijskemu blagu. Ženske so manifesterale pred dvorom in različnimi poslansutvi. Črnogorski poslanec Vuković jih je navduševal.

Srbija se oborožuje.

B e l g r a d, 26. oktobra. Vojni minister je odredil, da se vpoklicje vsa prva rezerva. Nadalje je odredil, da se material iz sanitetnega glavnega sklopa razdeli med divizije.

Vojnska s Črnogorom.

K o t o r, 26. oktobra. Črnagora se resno pripravlja za vojsko. Mnogo avstrijskih častniških in uradniških rodbin je Kotor že zapustilo. Na Lovčenu so od črnogorske strani že baterije utrdili in pripravili za vojsko.

Avtijski podaniki na Srbskem odpuščeni iz služb.

B e l g r a d, 26. oktobra. Vrhovna uprava kraljevskih srbskih državnih železnic je odpustila iz službe vse avstro-ogrške podanike.

Politični ogled.

— **Deželni zbor.** V seji dne 21. t. m. se je sprejel predlog poslanca dr. Jankoviča, naj vlada posreduje pri finančnem ministrstvu, da se odpriše pridobivniki davek mlinarjem v brežiškem okraju, ker so hudo trpeli vsled letošnje suše. — V seji dne 24. t. m. se je razpravljalo o prošnji občine Pobrežje pri Mariboru za podporo za gradnjo mosta čez Dravo, ki bi naj vezal občino Pobrežje z Meljem. Poslanec Roškar omeni, da so tudi obmejne občine na tej zadavi interesirane. — V seji dne 27. t. m. se je sklenilo, da se na dr. Jankovičev predlog podeli posestnikoma Jožef Seničer in Ivan Kozole v Senovem pri Rajhenburgu, ki sta prišla vsled požara v bedo, 200 K podpore. Poslanec Huber je poročal o predlogih poslanca Robiča in tovarišev glede podelitev podpore vsled skuze v bedo došlim kmetovalcem Spodnjega Stajerja, in poslanca Roškarja in tovarišev glede podelitev podpore vsled prirodnih dogodkov oškodovanim kmetovalcem v sodnih okrajih Maribor, Slovenska Bistrica in St. Lenart v Slov. gor. Poročevalci predlagajo, da se predlogi glede podpor odkažejo deželnemu odboru, ki jih naj z ozirom na za leto 1908 določen znesek 25.000 K po možnosti uvažuje.

— **Deželnozborski volilni red.** K deželnozborskemu volilnemu redu, ki smo ga v zadnji številki prinesli, je treba dostaviti, da § 16 ni bil naveden po celi svoji vsebini. Glasi se naj: V splošni kuriji volijo osebe moškega spola, ki so stare ob dnevu razpisana volitev 24. let, so avstrijski državljanji, živajo že eno leto v eni občini in nimajo volilne pravice v kakem drugem volilnem razredu.

— **Važni zakonski predlogi** v deželnem zboru sprejeti. Po dolgotrajnih posvetovanjih v deželno-kulturnem odseku so se v seji deželnega zabora dne 20. t. m. sprejeli zakonski predlogi glede delitve in ureditve skupnih zemljišč, zlaganja zemljišč, varstva planin in servitutna (služnostna) postava. Ta vprašanja so bila za kmečki stan silno važna. Pomanjkanje poslov je kmet kaj bridko občutil. Razni ljudje so se bavili s vprnjanjem, kako bi se našla sredstva, da bi dobili kmetje več delavcev. Toda ves trud je bil v tem oziru toliko, kakor brezuspešen. Z veseljem moramo torej pozdraviti načrt zakona, po katerem se edino še da to vprašanje ugodno rešiti. Pa tudi postava glede zlaganja zemljišč je za Stajersko izredne važnosti. Namen te postave je, da odstrani velikansko sečljavo razkosnost zemljišč in da se omogoči v večjem obsegu obdelovanje s stroji, vsled česar se številu kmečkih poslov lahko zmanjša. Natančneje o teh postavah bomo poročali v prihodnji številki.

— **Deželnozborske volitve na Kranjskem.** Kmečka zveza za kočeški okraj je pismenim potom pozvala svoje zaupnike, da izrazijo mnenje o deželnozborskem kandidatu. Večina zaupnikov je že odgovorila. Od 71 oddanih glasovnic se jih glasi 67 za dr. Vladislava Pegana iz Ljubljane. Torej je od strani zaupnikov sprejeta dr. Peganova kandidatura, katero bo Kmečka zveza priporočila vodstvu S. L. S.

— **Deželnozborske volitve** na Nižjem Avstrijskem. Pri deželnozborskih volitvah na Nižjeavstrijskem, ki so se vrstile dne 26. t. m. na počitki novembra deželnozborske volilne pravice, so krščanski socialisti sijajno zmagali. V splošni kuriji so dobili krščanski socialisti 43, socialistični demokrati pa 5 mandatov. Od 10 mandatov kmečke skupine so jih dobili krščanski socialisti 9, socialistični demokrati enega. Med izvojenimi sta, tudi delavski minister dr. Gessmann in dunajski župan Lueger. Na Dunaju je prišlo po volitvah v 20. okraju med socialističnimi demokratimi in krščanskimi socialisti do spopadov, ker so postali socialistični demokrati vsled izida volitev grozno divji. Policiji se je končno posrečilo, da je demonstrante razgnala.

— **Deželnozborske volitve v Istri.** Dne 26. t. m. so se vrstile v Istri deželnozborske volitve. V splošni kuriji so zmagali vsi kandidati političnega društva za Hrvate in Slovence v Istri. Župan dolinski Pangerc je izvoljen. Dobil je 3134 glasov, samostojni protikandidat Siškovič je dobil 706 glasov, kandidat slovenskih krščanskih socialistov — Strajn — je dobil, neprisakovano veliko, 501 glas. Italijanski kandidat v tem okraju župan Bartolič je dobil 551 glasov, razcepjenih glasov je bilo 75. Izvoljeni so tudi dr. Kurelič, Spinčič in Flego. Kurelič je dobil 4237 glasov, njegov nasprotnik socialistični demokrat Jelčič 653 glasov.

— **V delegacijah** je vojni minister Schönač odgovarjal na izvajanja dr. Korošca ter opisoval ljubljanske dogode tako pristransko, da je dr. Korošec takoj za njim zopet prosil za besedo ter ga pravljal. Vendar je vojni minister tudi to priznal, da so vojaki storili pogrešek, ker so brez povelje streljali. Dr. Korošec je ministru odgovoril, da to ni bil pogrešek, ampak zločin. Pri razpravi v odseku za Bosno in Hercegovino je dr. Sušteršič poročevalec. V odseku za mornarico je delegat dr. Korošec izrazil več želj. Ta teden ne zborujejo več odseki, ampak se vrši razprava, že v počni delegaciji. Doktor Sušteršič bo govoril ob tej prilici o ljubljanskih kravilih dogodkih. V delegatskih krogih je mnenje, da bodo že ta teden delegacije gotove.

— **Ministrska kriza.** Češka ministra Fiedler in Prašek sta, kakor smo že poročali, podala ostavko, ker se je odgodil češki deželni zbor. Ministrski predsednik Beck se je sicer trudil, da bi prégovoril oba ministra, naj ostaneta še nadalje v kabinetu, toda ministra sta odločno izjavila, da ne moreta poleg takig ministrov kakor je n. pr. nemški rojak Prade in drugi, ostati v kabinetu. Vsed tega je nastala ministrska kriza. Kakor poročajo sedaj listi, se vrne cesar po delegacijskem zasedanju dne 10. ali 12. novembra iz Budimpešte na Dunaj. Pred otvoritvijo državnega zbora, ki se snide okoli 17. novembra, se izvrši preosnova kabineta. Baron Beck je baje dobil od vladarja navdihlo, da zamenja posamezne ministre ali pa preosnuje ves kabinet s poslanci. Baron Beck pa hoče zamenjati le osebe, ne pa sistem srednje poti. V ta namen se hoče baron Beck posvetovati s parlamentarnimi voditelji, da se zedinijo o dnevnem redu državnega zabora. Vsa predloži jaka važne predloži, med temi državni proračun, načrt zavarovanja za starost in onemogoč, predlog o aneksiji Bosne in Hercegovine in o novem kreditu 400 milijonov za vođne ceste na Moravskem, Češkem in Galiciji. Vsa ta vprašanja so jaka vabljava za ljudske zastopnike, osredotočeno imenovanju treh kronovin. Češko-nemško vprašanje naj bi se preneslo na stranski tir. Na ta način upajo vladni krog tudi Čehe privabiti nazaj v koalicijo in kabinet. Dr. Fiedler bi postal trgovinski minister, češki minister Prašek in nemški Prade pa bi napravila prostor drugima tovarišem. Poljaki bi bili s to preosnovno zadovoljni. Tuči nemški poslanci zagovarjajo to misel. Ako se torej posreči Becku, da začasne potisne češko-nemški spon na stranski tir, je možno, da sestavi novo koalično ministrstvo. Pri tej priliki pa nategne priti v razgovor tudi vprašanje jugoslovanskega ministra.

Mała polifilčna naznanila.

Dne 22. oktobra: Na Dunaju so imeli včeraj posvetovanje voditelji čeških strank in češki ministra. — Tuči nemški politiki z ministrstvom Marchetom in dr. Derschattom so imeli včeraj na Dunaju v stanovanju ministra Pradeja posvetovanje. — Poljski deželnozborski klub je sklenil, da dovoli v deželni odbor ukrajinskega poslanca. — Ogrski minister Andrássy bo pri prihodnji avdijenci cesarju predložil ogrsko volilno reformo v predstankijo. — V okraju Šengen na Kitajskem je bil takoj hud vihar, da je porušil 3600 hiš, 2700 ljudi je mrtvih.

Dne 23. oktobra: Ogrski listi trdijo, da bo cesar tykrat sankcionalna načrt volilne reforme, kakor mu ga je predložil minister Andrássy. — Ogrska vlada namerava sklicati hrvatski sabor srednje meseca decembra in mu predložiti proračun za leto 1908 in 1909.

Dne 24. oktobra: Včeraj je bil ministrski predsednik Beck zopet v daljši avdijenci pri cesarju. Naročeno mu je bilo, naj se dalje pogaja s strankami. — V Hebi na Češkem je bil včeraj po noči potres. Enkrat je bil sunek tako močen, da so v zvonikih zazvonili zvonovi. Prebijalstvo je silno presrešeno.

Dne 25. oktobra: Iz New-Jorka poročajo: Glasom poročila republikanskega osrednjega odbora je 270 od vseh volilnih mož severne Amerike vpisalo svoje glasove za Tafta; s tem bi bila izvoljena Taftova zagotovljena. — Kitajski listi poročajo na podlagi japonskih podatkov, da so japonski vojaki in orožniki od meseca julija 1907 do 31. avgusta 1908 ustrelili 13.000 Kjorejcev.

Dne 26. oktobra: Góvor se, da se cesar povrne iz Budimpešte dne 2. novembra ter se nastavi v Schönbrunn. — „Frankfurter Zeitung“ poroča iz Tebrisa, da je predvčerajšnjem 6. bataljonov ruske pehote s primernim topništvom in konjeništvom prekorakilo perzijsko mejo. Čete zasedejo baje Te-

bris in se jih danes tamkaj pričakuje. V mestu vlaada velik strah. — Danes voli Nižja Avstrija 58 poslancev v deželnozborski splošni kuriji. Volitve se vrše mirno. — Stavka ruskih vseučiliščnikov je končana.

Razne novice.

* **Odlikovanje.** Cesar je podelil znanemu slavistu prof. Jagiću na Dunaju ob priliku njegovega vstopanja dedno avstrijsko plemstvo.

* **Iz davne službe.** Davčni oficijal Viljem Klemenčič je prestavljen iz Ormoža v Celje, Alfonz Sorglechner pa iz Celja v Ormož.

* **Umrl** je dne 21. t. m. predsednik češkega odseka pojedelskega sveta na Češkem in državni poslanec Stanislaus Kubr nagle smrti.

* **Volilni red** za deželni zbor je objavljal na list v zadnji številki. Sedaj so na vrsti izobraževalna društva, da ta red postane lastnina vseh mož in mladičev. Priredeite tihu, priprosto zborovanje samo z eno točko: Deželnozborski volilni red! V omiki je naša moč!

* **Odborova seja.** S. K. S. Z. bo v četrtek, dne 5. novembra ob 5. uri popoldne v uredništvu „Slovenskega Gospodarja.“

* **Cudovito** hitro se je priljubil obmejni kolek, ki ga je izdala S. K. S. Z. v Mariboru. V vseh slovenskih pokrajinal se je že razširil. Na vsako pismo prilepimo obmejni kolek!

* **Slovenska kmečka zveza** odgovarja na mnogoštevilna vprašanja od strani čast. gospodov z upnikov, da se naj vsa pisma, tičoča se Zveze, naslovijo: „Slovenska kmečka zveza, Maribor“, in se na ta naslov naj pošiljajo tudi denarne pošiljatve.

* **Nov list**, in sicer dnevnik, hoče ustanoviti liberalna stranka z novim letom v Celju. Kaj pa naša kmečka stranka? Mnogo, mnogo močnejši smo, a lansko leto je akcija za nov list zaspala. Vzburimo se! Delajmo tudi na časnikarskem polju.

* **V Gradcu** se je ustrelil v soboto 18letni ig. akademik Jožef Roškar iz Ptuja. — Isti dan se je ustrelil v Gradcu bivši podpredsednik ogrskega upravnega sodišča Emerik pl. Latkoozy.

* **Gradec.** Slovensko katoliško akad.-techn. društvo „Zarja“ v Gradcu si je izvolilo na prvem rednem občinem zboru za zimski tečaj sledeči odbor: Predsednik iur. Fran Kovačič; podpredsednik iur. Anton Ogrizek; tajnik iur. P. Rupnik; blagajnik: iur. N. Polak; knjižničar: iur. J. Brozovič; gosp. med. J. Beuc; odborn. men. med. L. Kramberger.

* **Ljubljanski izgredniki.** Nadsodišče v Gradcu, pri katerem sedijo ljudje kakor Nemanič, Pevec itd., je zvilo kazen v Ljubljani na 6 tednov obsojenemu Javorniku na 6 mesecev, in Pirnatu ter Kaduncu od dva tedna na dva mesece. Graško nadsodišče spremeni torej tedne kar v mesece!! Človek nehotje o tem premišljuje! Tedne v mesece! Pota našega pravosodja so večkrat navažnim zemljanim nerazumljiva.

* **Skupno gospodarsko delo.** Još-Serenc Vrečkovo glasilo „Domovina“ piše o skupnem gospodarskem delu in napada naše somišljenike, češ, da naši somišljeniki ne dejajo v označenem smislu. Navaja slučaje Svetinje v Podčetrtek. V Svetinjah je ustanovil načrevizor Vlad. Pušenjak kmečko posojilnico. Svetinje so precej oddaljene od drugih krajev, kjer so posojilnice, in ker so dani vsi predpogojki za posojilnico, je bila ustanovitev nujna. „Domovina“ se hujuje, da to ni skupno gospodarsko delo; pač bi pa bilo po mnenju „Domovine“ skupno gospodarsko delo, če bi liberalna celjska Zveza ustanovila liberalno posojilnico za par liberalcev v Ivanjkih. V Podčetrtek so kmetje sami brez pomoči Zadružne zvezzi v Ljubljani ustanovili Rajfajzovko in so še le, ko so vložili prošnjo pri okrožnem sodišču, Zadružno zvezzo obvestili. Dva dni potem je liberalna celjska Zveza s pomočjo notarja iz Kozjega v istem kraju ustanovila konkurenčni zavod. Ali je to skupno gospodarsko delo!? V Cirkovcah deluje že nad jedno leto Rajfajzovka v splošno zadovoljnosten. Seveda je skrb za skupno gospodarsko delo priveda Joša in od Zadružne zvezze plačanega agitatorja Narodne stranke Miloša Stiblerja do tega, da sta ustanovila v isti župniji v vasi Šikole konkurenčno posojilnico. V St. Lovrencu nad Mariborom posluje že nekaj mesecev kmečka posojilnica. Da bo ložje mogoče voditi bo proti nemčurštvu in da Slovenci pokažemo, kako se mora skupno delati na gospodarskem polju, je ustanovil agitator Stibler posojilnico v Breznom. Skupno gospodarsko delo obstoji sedaj resnično in jedino v tem, da celjski liberalci popolnoma brez povoda in po nevotrebni vlagajo tožbe proti somišljenikom S. K. Z. in dobijo na ta način liberalni advokati — na podlagi skupnega gospodarskega dela — spet več zasluzka. Človeku je grbi popolnoma lažljiva in hinavška pisava „Domovine.“ Liberalci si misijo, kakor je razvidno iz zgoraj omenjenih slučajev, skupno delo tako, da bodo oni ustanovljali v prilog Narodni stranki gospodarske organizacije, mi pa kratekmalno celo Spodnje-Stajersko prepustili Narodni stranki; mogoče upajo v likanski politiki v uredništvu in konzorciju „Domovine.“

vine" celo, da bomo mi našim somišljenikom priporedali pristop v propadajočo Narodno stranko in v hirajočo liberalno celjsko Zadržužno zvezo. Kaj ne, gospodje Jošt in drugi, to bi bilo skupno gospodarsko delo po vašem receptu!? Za to nezačrnužno, negospodarsko in nenarodno početje so soodgovorni vsi gospodje odborniki liberalne Zadržužne zveze v Celju in se naj ne čudijo, da je odpor proti celjski liberalni Zvezi v krogih njenih članic vedno večji in da vsi tretzno misleči može obsojajo to po navodilih Jošta od agitatorja Stiblerja izvršeno — zadržužno delo.

* Za S. K. S. Z. so darovali: Duhovniki zbrani na sestanku pri Sv. Petru na Medv. selu 6 K.

Mariborski okraj.

m V Mariboru, ki je po večini slovensko mesto, je veliko gostiln, ki vsljujejo svojim kmečkim gostom „Stajerja.“ Slovenci, ne zahajate tje!

m Slovenci, pozor! Učitevstvo na mariborski obrtniški šoli pozivlja slovenske vajence, naj pristopijo k nemškemu „Turnvereinu.“ Tudi slovensko govorjenje zabranjuje.

m Nemci izzivajo. Nemški burši „Heilbrüder“ neprestano izzivajo Slovence. Niti na ulici niso več varni pred njimi, kjer po tolovajsko napadajo posamezne Slovence. Policija pa spi lepo naprej spanje kralja Matjaža. Ko bi se pa Nemcem kaj enakega pripetilo, bila bi hitro na licu mesta!

m Maribor. V soboto, dne 24. oktobra se je vršil v prvi sobi Narodnega doma občni zbor krajskega odbora Narodne stranke za Maribor. Govorila sta dr. Pivko in Lesničar. V novi odbor so voljeni: poštni oficijal Bahovec, revident južne železnice Kejzar, vpojeni profesor Koprišek, odvetniški koncipijent dr. Florijan Kušnjec, profesor dr. Pivko, solicitator pri dr. Rosini Planinšek, profesor dr. Poljanec, odvetniški koncipijent pri dr. Felebacherju dr. Prus, konduktor južne železnice Rebol, Selinšek iz Tezna, Slampnik, delavec južne železnice v Studencih, edini pristaš Narodne stranke v Studencih; odvetniški koncipijent dr. Stanjko, učitelj v kaznilični Srečki Stegnar, trgovski pomočnik Šoštarič, agent banke Slavije Veras, profesor dr. Turner in Žabkar. Predsednikom je izvoljen dr. Vl. Serneec, odvetniški koncipijent. Kakor vidimo, je v odboru razven par delavcev in pisarjev samo sedem doktorjev, dva uradnika in dva profesorja, in tvorijo večino Narodne stranke v Mariboru. Več kot polovica odbornikov pri občenem zboru ni bilo navzočih.

m D. M. v Puščavi. Naša Dekliška družba nam je napravila dve nedelji, t. j. 11. in 18. okt., mnogo veselja. V proslavo trojnega jubileja je priredila veselico z igro „Lurška pastarica“ in s slavnostnim govorom. Domači gospod župnik nam je v jedrnatih besedah razložil pomen letosnjega trojnega jubileja. Ljudstva je bilo toliko, da so bili vsi prosteri polno natlačeni. Razven domačinov so nas počastili odlični gostje iz vseh sosednjih župnij, da, celo iz Maribora in iz visoke Ribnice. Igra se je obiskrat izvrstno obnešla. Sledilna igralka, čeravno še le prvokrat na gledališkem odru, je rešila svojo ulogo tako spretno in naravno, da smo se kar čudili. Vsa čast in hvala mladenkom! Po dokončani igri se je med milim petjem, ki ga je vodil domači marljivi organist, razvila prav živahnina in prijetna prosta zabava. Vsakdo izmed čislanih gostov je končno izrazil željo, da bi nam Dekliška družba še večkrat pripravila tako vesel duševni užitek!

m Dravinska dolina. Slavno ravnateljstvo južne železnice zelo pristransko postopa s svojimi uradniki. Da, celo z vso silo dela za nemške uradnike. Neki Baumann pri blagajni silno neprijazno občuje s Slovenci in se nekako pomislija, na slovensko zahtevali dati vožnih listkov. V Poljčanah se je z mnogimi sprl in skregal. Nato je bil presestavljen na Pragoško. Tu pa dela v pisarni in pri blagajni, kar hoče. Njegov šef, po Štajevodja, se ga boji. Ali nimate, gospod Šef, niktakšega sredstva, da bi tega človeka brzdali? Proč je Baumann v Tirolo. Tam bo med svojimi ljudmi. Kakor Baumann, istega ravnanja je neki France Kervina. Ta gospod je s pomočjo drugih tovaršev prišel iz hude začrte in vendar ga slavno ravnateljstvo ščiti.

m Studenice. Tu je umrl po 1½letni bolezni nekdaj veljavni mož, cerkveni ključar, župan, šolski načelnik Jožef Wretzl. On je vedno pripovedoval, kako mu je rajni č. gospod župnik im pesnik slovenski Jožef Virč leta 1870 pri poročnem pouku „tri rožice“ za zakonski stan pripričal: potrežljivost, potrežljivost in zopet potrežljivost. Zadet od kapi je v 20mesečni bolezni to krščansko čednost res potreboval, pa jo je tudi imel. N. v. m. p.! — Umrla je tudi in bila v petek ob 9. uri dopoldne pokopana č. d. M. Aleksija Simon, subpriorica. Biла je ena izmed sester, ki so leta 1875 v kulturnem boju pod Bismarckom pregnane jskale stalnega stanovanja po Evropi, dokler niso naposled tukaj 1885 kupile nekdanjega samostana dominikančk, ki je pa bilo na njem mnogo popraviti. Bolehalo je ranjka dolga leta in hudo kašljala. Jaško lepo se je pripravila na smrt. Bog ji daj večni mir!

m Mariborski sokol priredi v nedeljo, dne 8. listopada ob 8. uri zvečer v Narodnem domu v Mariboru sokolski večer s sledenjem vspredom: 1. Aljaž: Domovina. Poje mešani zbor. 2. Nastop Sokolov. 3. H. Sattner: Naša

pesem. Poje mešani zbor. 4. Nastop ene vrste Sokolov na visoki bradi. 5. E. Adamić: Lahko noč. Poje mešani zbor. 6. Buda. Svoji k svojim. Poje moški zbor. 7. Stegar: Naš mešan zbor. Poje mešani zbor. 8. Prosta zabava s plesom.

m Puščava. Tukajšnje katol. delav. društvo je imelo dne 18. t. m. svoj letni občni zbor. Izvoljeni so bili sledeči učnje: predsednik Janez Perše, posestnik v Činčatu, podpredsednik Fran Kušner. Odborniki: Ivan Mikar, Jakob Maurič, Miha Marbler, Simon Pečovnik, Franc Horvat in Pavel Urnand. Pregledovalca računov sta Simon Pečovnik in Miha Tomazi. Za blagajnik je izvoljen Janez Gornjak, posestnik v Kurji vasi, tajnik pa za to leto društvo ni volilo, ker ga ne potrebuje. Dohodkov je imelo društvo za to leto 89 K 80 vin. Stroškov 97 K 89 vin. Podpre je dobilo društvo v tem letu od sledečih gospodov: Č. g. župnik Zrnko, 5 K; č. g. župnik Frd. Horvat, 5 K; č. g. premicjan P. Paulič, 5 K; g. Peter Karničnik, 8 K; g. Jožef Korman stareši, 13 K. Skupaj 36 K.

m Sv. Andrej v Slov. gor. Tukajšnje Voj. veteransko društvo priredi v nedeljo, dne 8. novembra 1908 veteransko slavnost; na predvečer slavnosti bo bakljada z godbo. Ob pol 10. uri pozna služba božja za veterance, kateri se bodo te slavnosti udeležili. Glavni del večnice je po pozni službi božji v Rollovi gostilni, z godbo in petjem, pri in med posameznimi točkami celega vspreda svira slovčka Komotova godba. Sosedna društva in druge prijatelje vabi k mnogobrojni udeležbi najljudnejše odbor.

Ptujski okraj.

p Dijaška kuhinja v Ptuju. To društvo je imelo dne 17. t. m. svoj občni zbor. Iz blagajnikovega poročila se razvidi, da je imelo društvo v šoškem letu 1907—1908 stroškov 2497.66 K., dohodkov pa samo 1354.01 K., torej primanjklajaja 1143.65 kron, ki je bil tolik zlasti zato, ker še nismo spremeli deželne podpore za to leto. Pa tudi če dobimo to podporo, ostane še precejšen primanjklajaj. — Za to šoško leto se je izvolil prejšnji odbor in sicer: dr. Fr. Jurtela, odvetnik, za predsednika; Jos. Zelenik, posestnik, za podpredsednika; Anton Kolarič, gimn. profesor, za tajnika; Jos. Komljanec, gimn. prof., za blagajnika; dr. Tomaž Horvat, odvetnik, in dr. Bela Stuhec, praktični zdravnik, za odbornika. Ker je dosedaj dovoljenih 141 tedenskih obedov, bodo stroški to leto še večji. Začo se obrača odbor do svojih dosedanjih pa tudi drugih prijateljev učenje se mlači s prošnjo, naj mu blaghotno pomagajo s prošnjo pri zvrševanju nujovega dela.

p Ptuj. Naši vrli okoličani še niso pozabili 13. septembra in se vrlo drže gesla: Svoji k svojim. Tako je prav. Nek mož, ki čuje naime Muhič, je naenkrat odslovil trgovskega pomočnika Poša, ker je zaveden Slovenec. Računal je, da bo moral zapustiti Ptuj. A varal se je. Tyrdka Havelka ga je takoj sprejela. Hvala ji! Naša dolžnost je, da si tako postopanje margečkega Muhiča dobro zapomnimo. Vsi, bodisi kmet, gospod, hlapac, dekla, otrok, vsi brez izjeme zahajajo samo in edino-le v slovensko trgovino, v slovenske gostilne. Upamo, da dobimo v kratkem še trgovca z železnično, s steklom, z barvami, brijača itd., da se na ta način popolnoma osamosvojimo.

p Ptujske novice. Prvi sneg je padal dne 23. oktobra. Po tako dolgem, krasnem poletju in prijazni jeseni je sedaj nastopil hladni in neprijetni deževni čas.

p Iz ptujske okolice se nam piše: Pridem v gostilno v ptujski okolici in zahtevam vžigalice; dobim jih z nemškim napisom. Vprašam, zakaj nima slovenskih; odgovori mi: „Sram te bodi, da znaš nemški in slovenske vžigalice zahtevaš.“ Jaz pa pravim: „Sramota za slovenskega goščinčarja, da kaj takšega prodaja!“ — Zahtevajo povsod le vžigalice: „V korist obmejnem Slovencem.“

p Sv. Barbara v Halozah. Tukaj se vrši dne 8. novembra mladeničko zborovanje za župnijo Sv. Barbara pri Sv. Ani. Več prihodnjič.

p Sv. Lovrenc v Slov. gor. V nedeljo dne 25. t. m. je priredila pri nás S. K. S. Z. za Štajersko dobro obiskan mladenički shod. Brez vse hrupne agitacije se je zbralno po večernicah v starščoli lepo število poslušalcev. Odposlanec Zveze slovenskih mladeničev Jožef Sut je v poljužnem in jedrnatem, % ure trajajočem govoru izvajal približno sledeče: Na vsa razna tolovanja, ki so se izvršila od strani Nemcov v zadnjem času, bodi naš odgovor: gospodarska osamosvojitev. Za slednjo pa je treba organizacije. Mnogo je lahko in še tudi bo zgodilo v tem oziru v naši organizaciji — v Zvezu slovenskih mladeničev. Nato razloži v kratkih po-tezah njen pomen in govori o njenih koristih. Pred vsem pa svare mladeniče pred slabim tiskom, slabim družbo in pred nezmennim popivanjem. Razpravljajo nadalje o dolžnostih, ki vežejo vsakega učna te organizacije in sklene svoje izvajanje z željo, da se ustanovi tudi pri Sv. Lovrencu mladenička zveza. (Dolgotrajno ploskanje.) Gospod župnik Sinko odobrava besede predgovornika in navdušuje mladeniče, da se z največjo ljubeznijo oklenejo te svoje družbe. Po govoru gospoda kaplana Kropivšeka in mladeniča L. Horvata se izvoli pripravljalni odbor. Bog daj prav mnogo uspeha!

p Sv. Miklavž pri Ormožu. Pri blagoslovjanju lurške kapele v Brebrovniku so gostje pri županu Janežiču nabrali za Kmečko zvezo 29.81 K. Živelj počnemvale!

p Izpod Boča. Dne 18. t. m. je bila pri Sv. Florijanu kaj lepa cerkvena slavnost. Preč. g. dekan F. Salamon iz Rogatca so nam po ganljivem nagovoru blagoslovili ob asistenci č. g. nadžupnika od Sv. Križa, Franca Korošča, domačega župnika in č. g. Jožeta Trafenik iz Maribora nov križ in novo pozlačeno jabolko za naš zvonik, ki je do-

bil to leto novo ostrenje, novo streho in deloma tudi novo obliko. To vam je bilo veselje, gledati lepo procesijo, v kateri so nosili šolarji, dečki, blagovljeni križ, deklice pa jačočko! In še le s kakim zanimanjem so se ozirale oči vernega ljudstva po dokončani procesiji tje gori v zračne višine, spremljaje na svoje vzvišeno mesto vrh zvonika dvigajoč se zlato kroglo, kateri je kmalu sledil sv. križ. Smelo trdim, da nam ostane 18. oktober 1908 starim in mladim v trajnem spominu. Cerkev sv. Florijana, ki obhaja ravno letos izvanredni svoj jubilej, namreč 25letnico svojega obstanka, je sedaj prav lepa tako znotraj kakor tudi zunaj. Bogu bodi hvala, in srčna zahvala vsem dobrotnikom, zlasti vrlim župljanom, ki so priponogli s svojim trudem in denarnimi prispevkvi, da se je letos to prepotrebno delo tako lepo izvršilo! Ravno tako nam veleva dolžnost, da omenimo obo mojstra, tesarskega in kleparskega, ki sta delo vodila. Prvi je Jurij Vrečer iz Čelja, drugi pa daleko znani Ivan Lančič iz Gornje Radgome. Oba sta vredna, da ju vsakteremu najtopleje priporočamo.

p Braino društvo „Naprej“ pri Sv. Barbari v Halozah priredi dne 8. novembra t. l. veselico s tombolo, tamburjanjem in petjem pri g. Korenjak. Karta za tombolo 20 vin, vstopina prosta. K obilu udeležbi vabi odbor.

Ljutomerski okraj.

1 Od ljutomerske sodnije se strankam pošilja pozivnice v nemškem jeziku. Strankam je to sitno, ker ne razumejo na pozivnicah besedila in tudi ne paragrafov. Pač pa ljudstvo zna za čan „Čevetnajst“, da so v Avstriji vsi narodi enakopravni. Ljudje večkrat ne vedo, zakaj se pozivajo k sodniji, povprašujejo, kje vejo in znajo, da se jim razloži, ako se more. Že dalje časa se je kazala v tem nevolja ljudstva. Zdaj pa slišimo o dveh gospodih, kateri ma sta priromali tudi taki pozivnici v roke; ta sta pozivnice vrnila ter bila zaradi tega obsojena na 20 K. Seveda se je vprašalo ministrstvo potom interpretacije, čemu in zakaj se godi kaj tacega. Mislimo prebivalci ljutomerskega okraja, da se bo ugodno odgovorilo.

1 V Šlapincih so se vršile dne 23. septembra t. l. občinske volitve, pri katerih so zmagači Štajerci. Tu je treba pribiti enkrat za vse, da bi nikoli ne prišlo da tako sramotnega izida, ko bi se bili naši le nekoliko bolj pobrigali za volitve. Kajti kljub temu, da niso naši skoraj nič delali, so manjkali le trije glasovi, pa bi bili prodrli. Za Štajerciansko stranko je najbolj agitiral trgovec Lahbacher in tudi nekdo drugi, kateremu je danes prizanešeno, drugokrat pa ne več.

1 Kapela pri Radegoni. Tatovi so v tukajšnji okolici zopet pridno na delu. V zadnjem tednu so kradli v Očeslavcih, Laponecih in na Moti ter odnesli obleko, perišo, perutino itd. Cuđno, da krade ta banda redno leto za letom ravno v jesen in na spomlad, ne da bi se ji prišlo na sled.

1 Ljutomer. Bralno društvo za ljutomersko okolico priredi v nedeljo, dne 8. novembra 1908 ob 6. uri zvečer v prostorih g. Vau-potica svoje običajno letno tombolo. Ker je čisti dobiček namenjen za knjižico in bralne krožke, prosi blagotrostnih prispevkov in mnogobrojega obiska.

Slovenjgraški okraj.

s Umrl je g. dr. Emil Pollak, prakt. zdravnik v Slovenjgradcu.

s Razbor pri Slovenjgradcu. Odbor tukajšnje Izobraževalnega društva je sklenil, da bo na napade od strani liberalnih listov odgovarjal s tem, da bo v svrhu društvenih namenov daroval. Čim pogosteji in grši odo napadi, toliko več in pogosteje se bo darovalo. Zdaj pa dopisnik N. L. le pridno na delo! Več ko boš pisal zoper društvo, bolje bo za njega, in grše ko boš pisal zoper nas, bolj se bo pokazala tvoja propalost. Dopisi so nekako zrcalo dopisnikovega srca; česar je polno srce, rado vre iz ust.

s Ribnica. V nedeljo dne 18. t. m. smo blagovlosili lično kaplječko D. M. Lurške, ki jo je dal postaviti g. Zajfečnik. — Občinska hiša je dobila kot odgovor na razne napade v „Mariborčančki“ sanslovenski napis „Občinski urad.“ — V nedeljo nas je posetilo nekoliko posiliti nemške gospode; da „Die Wacht am Rhein“ in hajlanje ni smelo izostati, ki je umevno, toda to seveda ni izzivarsje. Ce pa hočejo Slovenci na slovenskih tleh zborovati, to je za naše nemčurje. Škandal in predrznost! — Kar se tiče napada ptujskega „Štajerca“ na naše zborovanje, mu pa povemo še to, da je bilo takrat 6, a ne 5 žandarjev pri nas treba, da vkrtojšo naštano druhal in da ni bil Pahernik, ampak nekdo drug sklicatelj shoda. Prijateljskih razmer, o katerih piše, da so dosedaj bile v Ribnici, niso razdrli Slovenci, ampak nemčurji, ki bi radi imeli, da bi Slovenci, od katerih živijo, plesali kakor le oni žvižgajo. Ne boš, Jaka, ne! So že sprevideli, kam pes tacu moli.

s Belevode pri Soštanju. Nepozabna ostana letošnja roženvenska nedelja vsem Belevodenčanom kakor pobožnim častilem sv. križa radi prelepse slovesnosti v spomin trojnega jubileja, ki se je vršila imenovanje nedeljo v romarski cerkvi sv. križa ter se nad vse sijajno obnesla. Pri vhodu na grič so zagledali došleci med zelenimi venci podobo ju-

bilarja Franc Jožeta I., nekočiko dalje pa podobno jubilarja Pija X. V. cerkvi pa jih je pozdravila podoba Marijine, ki je bila ves večer lepo razsvetljena. Cerkvi sama je bila v najlepšem lepotičju. Ob 10. uri se je vila mnogobrojna procesija izpred oltarja nove cerkve k novi jubilejni kapelici, katero je potem preč. g. administrator ob asistenci navzočih duhovnikov slovesno blagoslovil, pevke pa so zapele par mičnih pesmic presv. Srcu Jezusovemu na čast, kateremu je tudi posvečena nova kapelica. Po končanem blagoslovljenju se je vrnila procesija zopet v veliko cerkev nazaj, kjer se je nova slikarija, katero je domačin g. J. Ivnik s pomočjo g. K. Kramarsiča, g. Ledineka in g. domačina S. Frasa prav mojstrsko izdelal, slovesno blagoslovila. G. administrator je načelo jako navdušeno govoril o trojnjem letnem jubileju ter navduševal poslušalce k ljubezni do presv. cesarja sv. Očeta in Marije nebeske in naše matere. Nato je sledila slovesna sv. maša, ki jo je služil g. dek. administrator ob asistenci č. gg. župnikov od Sv. Mihaela nad Mozirjem in Zavodnega, ter domačega gospoda. Po službi božji je še govoril domači g. župnik. Z blagosloviljenjem slike v stari cerkvi in molitvo litanij M. B. se je slovesnost, ki bo gotovo ostala vsem Belevodčanom v prijetnem spominu, končala.

Konjiški okraj.

K Prihova. Dve kroni za Kmečko zvezo in dve kroni za obmejne Slovence namesto odgovorja na umazani, lažnjivi, obrekliji in zaviti napad „Stajerca“ na Marijino družbo pošilja obojnja Marijina družba prihovska, Miha in Peter, le zabavljajta naprej! Za vsak napad bode hvaležna K. Z. in obmejni Slovenci.

K Na Brinjevigori je bila iz Prihove zares cela armada mož in mladeničev. Ta armada drži skupaj in je značljiva, ker stoji trdno kakor skala, kadar se gre za načela. To je pokazal naslednji slučaj. Ko so šli iz gore, je klicali in vabil uda prihovske armade v krčmo nek Stajerčjanec. A mladenič se ni dal premakniti, se ni dal izvabiti. To je prav! Takih značajnih mladeničev potrebujemo!

Celjski okraj.

C Celje. Dne 25. t. m. je priredilo tukajšnje izobraževalno društvo igro „Mlinar in njegova hči“, pri kateri so vsi igralci svoje vloge dobro rešili. Kaj lepo je domelo in ljudstvu ugajalo krasno petje 40 celjskih cerkvenih pevcev pod vodstvom g. Bervarja. „Pozdrav savinjskemu čolu“ in „Na tujih tleh“ so morali celo ponavljati. Dvorana Narodnega doma je bila kljub slabemu vremenu precej napolnjena. Vsem igralcem in pevcom naj Bog plati za trud, ki so ga imeli, zlasti pa predsedniku g. Gorišku in g. pevovodju Bervarju. S tem je pokazalo celjsko izobraževalno društvo in cerkveni pevski zbor, da ne spi zimsko spanje, ampak da deluje krepko naprej.

C Duhovne vaje za mladeniče pri Sv. Jožefu nad Celjem se letos začnejo 16. novembra, to je v pondeljek zvečer.

C Dobrna. V nedeljo dne 18. t. m. popoldne padel je N. Pesjak, po domače Arnejc, iz Šentjoške župnije, dobrnska občina, iz strmine nad Grabenskim mlinom v bližini grajsčine dobrnske tako nesrečno, da je takoj umrl. Zapusti vdovo s petimi otroci. Bil je vrl narodnjak in veden gospodar. Kakor te čuje, bodo pot čez ometljeno strmino prepovedali, kajti že večkrat se je kdo prevrgel v prepad, a ubil se še ni nobeden kot ravnino na ubogi Arnejc. Bog mu daj večni mir.

C Veleposestvo Bežigrad pri Celju se bo razprodalo. Dne 9. novembra t. I. ob 9. uri predpolno bo iz proste roke razprodaja krav, telic, konj, prašičev. Ker so bode svoječasno tudi zemljiško posestvo Bežigrad prodalo, se lahko že ob tej priložnosti zglasijo kupci. Razprodaja bo na licu mesta v Bežigradu.

C Dobrna. Vinska trgačev se je tudi na Dobrni izborni obmesa. Vina dovolj in še prav dobra kapljica. Sadja imamo na prodaj, ker ni sodov, a žalibog k nam ni kupcev, ker smo tako oddaljeni od železnice.

C Savinjska dolina. Slavna celjska policija se je dne 21. oktobra zelo bala za nas slovenske čevljarje, da bi nas ne napadla nemška fakinaža. Iz samega strahu nas je premestila iz Kolodvorske ulice, za farno cerkev, blizu kapucinskega mosta. Na starem mestu so smeji prodajati samo celjski nemški, ozir. nemškutarski čevljari. Nek ljubljanski čevljar je dejal: „Rajši tam Slovencu nebitko ceneje, kakor Nemcu.“ S tem pa je bila močno žaljena čast nemškega celjskega mesta. Prišla je kmalu policija, ki je zvedela za te besede ter je velela čevljarju, da mora takoj oditi. On pa tega ni hotel storiti, zato mu je policija sama spravila blago v skrinjo, tako da je bil primoran oditi. Zavedni Slovenci, na svodenje na sv. Andreja pri farni cerkvi, ašo nas pa tam ne bodo zopet pustili, nas pa poiščite, v kakem kotu bodoemo, gotovo. Eden čevljar v imenu drugih.

C Iz Polzele. Tudi pri nas se je priredil protestni shod v nedeljo dne 18. t. m. pod spretnim

vodstvom vrlo naobraženega braslovškega mladeniča Matja Vošnjak. Nastopilo je mnogo govornikov — med njimi najiskrenjeji pač predsednik sam, ki so v tem smislu. Le žal, da so pri snovanju tega shoda mu hotele nekatere osebe dati bolj slankarsko lice. To je bil tudi glavni vzrok, da smo pogrešali mnogo domačih kmetov in vrlih sosedov iz St. Petra, ki niso imeli pravega zaupanja. Sicer bi bil shod lahko še mnogo boljši. Na Polzeli povzdiguje nam sovražno tujstvo že predzno svojo glavo — le z združenimi močmi se bomo ubranili, da nas ne prevlada.

C Trbovlje. Te dni so postavili nagrobni križ rajnemu č. gospodu kaplanu Juriju Sumru, zamrtem brez sredstev. Vsem, ki so v ta namen kaj darovali, izreka javno zahvalo Josip Lončarič, kaplan v Trbovljah.

C Rimske toplice. V pondeljek zvečer dne 12. oktobra se je zgodila pri nas na postaji južne želežnice velika nesreča. Okoli osme ure zvečer je privozil tovorni vlak iz Zidanega mosta, kateri bi imel tukaj obstati in zavoziti na drugi stranski tir. Ko pa pride vlak do premikalnika, kateri ni bil prav obrnjen, je šel stroj po enem tiru, vozovi po drugem. V tem hipu se je prevrnil voz, v katerem je bil strojevodja. Ta je padel iz stopnic, na katerih je ravnotkar stal, pod voz in bil takoj mrtev.

C Izjava. Podpisano uredništvo „Slov. Gospodarja“ obžaluje, da so se priobčili v štev. 24. našega lista „Slov. Gospodar“ z dne 11. junija 1908 in sicer v dopisu „Liberalna Zadružna zveza v Celju in — koroški Slovenci“ neosnovani napadi na Zadružno zvezo v Celju in njenega ravnatelja g. Franjo Jošta ter žaljivo preključe vse v navedenem dopisu se nahajajoče žalitve. V Mariboru, dne 24. oktobra 1908. Uredništvo „Slov. Gospodarja.“

C Novaštita pri Gornjemgradu. Župni shod sme imeli v nedeljo dne 27. septembra. Na tem shodu je neki govorik v krafkem opisal žalostne dogodke v Ptiju in Ljubljani ter prečital prošnjo v tej zadevi na presv. cesarja. Sprejeli so se tudi rezolucije, v katerih se obojsajo napadi na Slovence, dvojna mera vlade, zahteva osamosvojitve Slovencev in druge. Cudno! Tisti gospod, kateri je na tem shodu bičal prizanesljivost nasproti Nemcem in vladu, je pa sam nekoliko časa poprej izjavil v „Narodnem Listu“ štev. 37., da je kot poslovodja tukajšnje poštne nabiralnice pisal po dvojezični pečati. Cemu dvojezičnega? Ali se ne more zahtevati samo slovenski?! Ce še res kaj velja 19. paragraf osnovnega zakona, naj bodo v nemških občinah nemški, v mešanih dvojezični, v slovenskih pa samoslovenski napisi in pečati, naj si bodo že občinski, poštni ali kakor že hočejo. Vlada itak ni toliko dobra, da bi nam ponudila, kar nam gre, zato pa moramo zahtevati in sicer pogumno in odločno, ne pa jih z zahtevo po dvojezičnih napisih potujo dajati. Sicer so pa liberalni gospodje povsod jednaki. V Gornjemgradu, kjer gospodarijo tamki liberalci, ki se imajo za navdušene narodnjake, visi na poslopju, v katerem se bodo vzgajali bodoči rođljubi, napis: „Ladislaus Röth, Ingenieur und Stadtbaumeister. Cilli.“ Značilno za podjetnika, da si drzne v slovenskem kraju razobesiti samonemški napis; a še večja sramota pa za dotične radikalce, da trpijo to izvajanje. Seveda, če hočejo biti res bravi liberalci, morajo pustiti vsakemu svobodo — svobodo tudi nemški tabli na poslopju nove šole. Naj bi kaj takega dopustil kak duhovnik, precej bi bili vsi klerikalci brezdomovinci, marodne izdajice in boge kaj še! Res čudni patroni svobode so liberalci!

Brežiški okraj.

C Okrožni zadružni shod za Posavje se je vršil preteklo nedeljo v Artičah ob veliki udeležbi domačinov in zastopnikov drugih zadrug iz Posavja. Na shodu so govorili gospodje Agrež, Potovšek in Pušenjak. Ustavilo se je zadružno okrožje za Posavje in izvolil kot načelnik okrožja preč. gospod župnik Jože Potovšek, načelnik posojilnice v Artičah; kot podnačelnik gospod veleposestnik M. Kozinec, načelnik posojilnice v Sevnici; kot tajnik gospod ekonom M. Cerjak, tajnik posojilnice v Rajhenburgu. Prihodno leto se vrši tak shod v Rajhenburgu. Splošno se je izražala želja, da se po vseh krajih naše domovine prirejajo taki čodi. — Obsirno poročilo prihodnjic!

C Planina. Zanimivo je čitati po časnikih, kako se mladina po drugih krajih organizira. Prirejajo se shodi, da se tako vcepi v srce mladine ljubezen do slovenskega naroda. Pri nas na Planini je žalibog vse mrtvo. Mladine imamo sicer dovolj, toda ta posedava rajše po krčmah, za duševni užitek, ki ga nudi naše gospodarsko bralno društvo, pa se ne zmeni dosti. Naše gospodarsko bralno društvo ima na razpolago vse polno dobrih časnikov in knjig. Upamo, da se bo vsaj sedaj, ko se bliža zimski čas, obrnilo na boljše. Fantje in dekle, vzdržite se in skrbite, da naša lepa Planina ne bo zaostajala, kar se tiče mladinske orga-

nizacije, za drugimi kraji. — Prijatelj mladinske organizacije.

Iz drugih slovanskih dežel.

C Slovenska trgovska šola v Ljubljani otvorila je v novembrom t. l. pripravljalni razred in zadružno šolo. V pripravljalni razred se bodo sprejemali učenci, ki so dovršili najmanj ljudsko šolo in so starci 13 let, na zadružno šolo pa učenci, ki so dovršili ljudsko šolo in so starci 16 let. V pripravljalnem razredu znaša šolnina 50 K, pouk na zadružni šoli je brezplačen; deželni odbor kranjski pa lahko oprosti tudi plačevanja šolnine v pripravljalnem razredu. Vpisovanje se bo vršilo dne 13. in 14. novembra od 9. ure dopoldne naprej v II. nadstropju hiše na Kongresnem trgu štev. 2. Učenci naj se takrat zglase osebno v spremstvu svojih staršev ali njih namenitkov pri ravnateljstvu ter naj prineso seboj krstni list in zadnje šolsko spričevalo. Redni pouk se prične dne 16. novembra.

Drobfinice.

C Neverjetna surovost. Neka deklica iz Berlina, ki hodi z umetnimi nogami, se je šla v bližnji gozd sprehajati, kar jo je tako utrudilo, da je zaspala. Medtem so prišli trije fantje ter so ji vzeli umetne noge in zbežali. Deklica je štiri dni in noči zamanjala na pomoč, a ko so jo našli, bila je tako oslabljena, da najbržje umrje.

C Originalno reklamo je iznasel neki znani restavrater v New-Yorku. V svoji restavracijski ima samo numerirane stole. Vsako soboto odpri. Gostje si lahko izberu sedež kakršnega hočejo. Gost, ki je cel teden sedel na številki, ki je v zapečateni kuverti, dobi povrjen denar, katerega je tekom tedna zapravil v gostilni in povrh še kot častno darilo zlato uro.

Književnost.

C Nova Spillmanova povest. Angelj sužnjev. Cena 40 vinjarjev, kart. 60 vin. Povest nas vedje v Brazilijo, državo Rio de Janeiro. Popisuje nam angleško čisto življenje Marije, hčerke bogatega veleposestnika Rodrigueza. Popisuje nam pa tušli življenje ubogih trpinov-sužnjev, za katere se je Marija popoloma žrtvovala, doseglj sicer velike uspehe, a je postala žrtev krščanske ljubezni.

Najnovejše novice.

C Današnji „Naš Dom“ je državno pravdništvo zaplenilo radi članka „Ob grobeh.“

C Demonstracije v Pragi so se dne 27. t. m. zopet ponavljale. Nemški vseučiliščniki so se namreč zopet pričeli izprehajati po praških Prkopih. Vsled tega se je nabralo do 2000 Cehov, ki so glasno izražali svojo nevoljo. Vrhtega so Nemci Čehi še izzivali. Proti 12. uri so Čehi prodrili policijski kordon, ki je čuval burše. Policija je prisnila burše nazaj proti kazini. Pozneje je došlo še 60 orožnikov in vojaki 11. pešpolka, ki so zapodili burše s puškinimi kopiti v kazino.

Zaplenjeno streliivo in orožje za Srbijo.

D u n a j, 28. oktobra. Pri Klosterneuburgu so včeraj zaplenili parnik, ki je vozil streliivo in pa orožje za Srbijo. Parnik je moral začasno ostati v Luki.

V Peterburgu delajo vojsko.

P e t e r b u r g, 28. oktobra. Tu se je vršilo več shodov, na katerih so poslanci dume zahtevali, da mora Rusija priti Srbiji z orožjem na pomoč.

Crna gora in Srbija se pripravljata na vojsko.

K o t o r, 28. oktobra. Crna gora je vpoklicala vse bolezmožne ljudi od 16. do 51. leta in jih oborožila; zdaj se vadijo v streljanju. Na Lovčenu so Crnogorci postavili težke topove ter zgradili pred streljivo varna municijska in proviantna skladišča. Večina crnogorske vojske se zbira okoli Nikšića, manjši oddelki zahodno od Podgorice in Virpazarja. Crnogorci bodo skušali skozi Duge-zareze in Bilek prodirati proti Mostaru, deloma v Sandžak, dočim bodo z manjšimi oddelki poizkušali zasteti Spizzo, kjer so avstrijske pozicije maloštevilne. — Kar se Srbije tiče, je ondi prva kategorija vse mobilizirana, to je nekako 100.000 mož. Zadnja dva rezervna letnika sta že zdavnaj mobilizirana. Pričakuje se mobilizacija II. kategorije. Avstrijska vojna uprava je na videz mirna; sodi se pa, da je vse pripravljeno.

Bolgarsko sobranje je bilo včeraj otvorenje. **75.000 bolgarskih rezervistov odpuščenih.** Listi poročajo, da je bolgarska vlada sklenila, da odpusti 75.000 rezervistov. Nam se zdi to neverjetno, ker Turčija naprej mobilizira.

Listnica uredništva.

Vsled tako hudega pomanjkanja prostora in deloma vsled tega, ker so nam došli nekateri dopisi prepozno, smo morali te le depis odloditi za prihodnjo številko: Sv. Lovrenc nad Mariborom, Gorica pri Račah, Brežice, Šmarje pri Jelšah, Gorica, Sv. Anton v Slov. gor, Trbovlje, Ptuj, Celje. — Velika nedelja: Prosimo, da nam pošljete svoje dopise malo prej, tokrat smo dobili za dva dni prepozno. Pozdravljeni! — Sv. Križ tük Slatine: Že imamo jednak dopis. — Št. Janž na Peči: Vašega dopisa ne razumemo prav. — Zgor. Ponikva: Take stvari niso za političen list. — Pozdravljeni!

Pojasnila o inseratih daje
upravnštvo samo tistim, ki priložijo vprašanju znamko za
10 vinarjev.

Loterijske številke.

Dne 24. oktobra 1908.

Trst . 64 13 31 71 5
Line . 2 1 74 20 58

Mizarski učenec, ki dobi takoj plačo in zanesljiv hlapec (gajic) se takoj sprejme pri Joh. Bohm v Framu. 882

I. štajerska sadna nakupovalna zadruga kupi velike množine sadja za prešanje v vagonih. Ponočudne ustmeno in pismeno na pisarno Reiserstrasse 1. 868

Mlin, pol ure od Maribora oddaljen, vode dovolj, se po nizki ceni proda. Naslov pove upravnštvo tega lista. 876

Dva mizarska učenca se sprejemata. Kje, pove upravnštvo. 878

Enonadstropna hiša z gostilniško obrto, se prostovoljno pod lahkimi plačilnimi pogoji proda. Naslov v upravnštvo. 736

Lepo posestvo, v lepi legi, 10 minut od Št. Pavla, četrt ure od tovarne, hiša in gospodarsko poslopje novo postavljeno, 5 oralov njiv in travnikov, kakor tudi par minut oddaljena novozidana hiša s sadonosnikom, se proda skupno ali na drobno! Vse je v najboljšem stanju in tudi prizapravo za gostilniški ali drugi obrt. Poprass se pri Ferdinandu Vedeniku v Št. Lovrencu pri Št. Pavlu pri Preboldu h. št. 1. 258

Lepo posestvo na slovensko-nemški meji ob okrajni cesti, ki obsega 38 oralov, med temi 18 oralov najlepšega gozda, se proda po ceni. Pojasnila daje dr. Radoslav Pipuš, odvetnik v Mariboru. 846

Posestvo, 10 oralov obsežno njive, gozd, travniki, hiša in gospodarska poslopja v dobrem stanu. Naslov v upravnštvo. 888

Sprejme se pošten, zanesljiv močen hlapec. Naslov v upravnštvo. 903

Dobredeča gostilna četrte ure od Maribora, kateri spada tudi nekaj polja, se po ceni proda. Naslov v upravnštvo. 894

Pekovski učenec se takoj sprejme z oskrbo vred. Hengsberg pri Vildonu. 900

Novo perilo šiva in staro popravlja neka žena prav po nizki ceni. Naslov v upravnštvo. 895

Prva dalmatinska vinarska zadruga

uknjižena zadruga z o. poročtvom Najboljše črno vino I.

vrste liter 64 v.

Črno vino II. vrste l. 48 ,

Črno vino šilher Opollo

liter 60 ,

Belo vino staro naj-

boljše liter 60 ,

Šilher Opollo jako staro

liter 1 K

Šilher Opollo izvrstno

vino liter 80 v.

Moskatto od suhega

grozđja liter 3 K

Kdor vzame 6 litrov, plača 4 v.

za liter manj. 901

Iskreno se pripreoča

F. Cvitanic, vdova

v Maribor, Grajska ulica št. 20.

Olje

za razne stroje prodaja tis-

karna sv. Cirila v Mariboru

100 kg po 25 K.

Kovač se sprejme s 1. decembrom ali z novim letom v najem na prijazninem in brez konkurenčnem prostoru, kjer se tako mnogo zasluži. Zraven je tudi kolar. Osebno se je predstaviti takoj pri g. Lovro Celcer, gospodinčar pri Spod. Sv. Kungoti, pošta: Pesnica, kjer se izvije natančni pogoji. 922

Slovenec Konrad Skaza,

delavnica za vsa cerkvena dela v St. Ulrich, Gröden,

Tirol

se najtoplje priporoča za vsa cerkvena dela. Velikanska zalogha sv. razpel. Novi zanimivi slovenski ceniki zastonj in franko. Postrežba solidna in hitra. 681



Pozor,
kmetice in dekleta!

V moji lekarniški praksi, katero izvršujem že čez 25 let, posrečilo iznajti najboljše sredstvo za rast las, t. j.

Kapilar št. II.

Isti deluje, da postanejo lasi gosti, dolgi in odstranjujejo prhljaj (luskine) na glavi. Cena (franko na vsako pošto) je: eden lončki s K 60 v, dva lončka 5 K. Treba, da si vsaka obitelj naroči. Prosim, da se naroči samo od mene pod naslovom: P. Jurišič, lekar, Pakrac Slavonija. Denar se pošlje naprej ali s poštним povzetjem.

919

Najboljše trajne gorljive peči Phoebus'

peči za šole in peči za kurjavo z žaganjem, **zanesljivo delujoče**



slamoreznice

priporoča po nizkih cenah domača tvrdka

Trgovina z železnino „MERKUR“

P. Majdič, Celje.



Zajamčena umetna gnojila, nepremočne plahte za vozove in komate. Zoper ogenj in vrom varne bagajne. Šivalni stroji.

Pozor vinorejci!

Naznamim, da imam veliko množino amerikanskih trt za oddati in sicer:

cepljenke:

Laški rizlec	na Rip. Portalis.
Silvanec	" " "
Burgundec beli	" " "
Traminic rudeči	" " "
Sipon (Mosler)	" " "
Burgundec beli Rup. Montikolo.	Cena I. vrste za 100 kom. 16 K.

divjaki:

Riparia Portalis	Cena I. vrste
Rupestris Montikola in Solonis.	100 kom. 3 K.

Oglasiti se je pismeno ali osebno pri Ivanu Novak,

pos. in trtnar. Sv. Urban pri Ptaju.

924

Razglas.

Za polletni tečaj, ki se začne dne 2. januarja 1909 na deželni podkovski šoli v Gradcu, se bodo podelili na revne in uboge kovače deset deželnih ustanov po 100 K s prostim stanovanjem (kotikor bo dopuščal prostor v zavodu), nadalje ustanove nekaterih okrajin zastopov tudi po 100 K.

Pogoji so: starost najmanj 18 let, zdrav in telesno močan, domovinska pravica na Štajerskem, dobra ljudskošolska izobrazba in najmanj dveletno bavljenje s podkovanjem.

Razven tega se mora vsak prošnjik z reverzom zavezati, da bo po dovršenem pouku najmanj tri leta izvrševal svoj obrt kot mojster ali pomočnik na Štajerskem, oz. v okraju, v katerem je dobil ustanovo.

Prošnje se naj naslovijo na deželni odbor in pošljejo na ravnateljstvo deželne podkovske šole v Gradcu z reverzom (zaveznim pismom) krstnim listom, domovnico, izučnim spričevalom, z zdravstvenim in šolskim spričevalom, potem delavsko knjižico, spričevalom o gmotnih razmerah in o navnosti,

do 20. novembra 1908. Kovači, ki ne prosijo za ustanovo in bi se radi udeležili tečaja, naj se oglašijo v teku prvih treh dnev v začetku tečaja pri vodju Seboj naj prinesejo dokazilo dovršene starosti 18 let, da so delali dve leti kot pomagači in dobro dovršili ljudsko šolo, potem izučno spričevalo ter delavsko knjižico.

Gradec, dne 19. okt. 1908. 914

Od deželnega odbora Štajerskega

Naznanilo.

Z ozirom na naznanilo deželnega odbora dne 27. avgusta t. l. štev. 40.790/5.500 se naznam, da so sledeče vrste sadnih dreves visokodebelnih in pol visokodebelnih v nekaterih deželnih sadarskih šolah že razpečane.

V deželni sadarski šoli Gleisdorf:

Gravensteiner, šarlamovski, štajerski mošanci, ribston pepin, kardinal bobovec, Baumanno renete, Schöner Boskop, lesnike Huberjeve in rudečne rižaste, Kanada in Damason renette, rumeni belfler, prestolonaslednik Rudolf in londonski pepinek, Weilerjeva mošnica in jelenka.

V deželni sadarski šoli Bruk:

Štajerski mošanci, Baumanno renete, veliki renki bobovec, Williamova kristijanka in jelenka.

V deželni sadarski šoli v Celju:

Bobovec, štajerski mošanci, Kanada, ananas Baumanove, damason in cocsove, oranžne renete, londonski pepinek, šarlamovski, šampanske renete, Huberjeva mošnica, hagloe, astrahan, Schöner Boskop, pastorka, dobra Luisa Avranska, Dielova maslenka, boskovska, Hardenpontova maslenka, salzburgerec, postrvovka, Oliver de Serres, tepka, rumelovka in koroška mošnica. Gradec, dne 21. oktobra 1908.

915

Štaj. dež. odbor.

Št. 44.891.
II. 6 576.

Razglas.

Štajerski deželni odbor je sklenil prirediti tudi leta 1909 stalne viničarske tečaje, da se vzgoje temeljito izobraženi viničarji za delo v amerikanskih vinogradih in drevesnicah, v gojenju in sajenju sadonosnikov, in sicer predi te tečaje:

1. na deželni sadje- in vinorejski šoli v Mariboru.
2. na deželni viničarski šoli v Silberbergu pri Lipnici,
3. na deželni viničarski šoli v Zg. Radgoni,
4. na deželni viničarski šoli v Ljutomeru
5. na deželni viničarski šoli v Skalcu pri Konjicah.

V Mariboru se sprejme leta 1909 — 14, v Ljutomeru 1. 1909 — 12, v Zg. Radgoni 1. 1909 — 16, v Lipnici 1. 1909 — 24 in v Skalcu pri Konjicah 1. 1909 — 20 posestniških viničarskih sinov.

Ti dobivajo na naštetih zavodih stanovanje, popolno hrano in vrh tega mesečno plačo po 8 kron.

Izobrazba v teh kurzih je v prvi vrsti praktična, teoretična je le v toliko, kolikor je to potrebno za vzorne in samostojne viničarje.

Na koncu tečaja dobri vsak udeleženec spričevalo o svoji porabnosti.

Za sprejem v te tečaje morajo prisilci vložiti kolektivno proste prošnje najkasneje do zadnjega decembra 1909 na štaj. deželni odbor.

V tej prošnji se mora izrečeno povedati, v katero naštetiš šol želi prisilec vstopiti in je treba priložiti:

1. dokaz, da je prisilec star 16 let,
2. spričevalo poštenega obnašanja, katero potrdi župnik.
3. zdravniško spričevalo, da je prisilec prost vsake nalezljive bolezni,
4. šolsko odpustnico iz ljudske šole.

Pri vstopu se morajo prisilci zavezati, da ostanejo od 15. februarja do 1. decembra 1909 nepretrgoma v tečaju in da slušajo vse izobrazbo zadevajoče naredbe dež. strokovnjakov.

V Gradcu, dne 28. septembra 1908.

Od štajerskega deželnega odbora.

Edmund grof Attems.

Posojilnica v Križevcih

registrovana zadruga z neomejeno zavezo,

ima svoj

redni občni zbor

za IX. upravno leto 1907 dne 8. novembra t. l. ob 3. ur. popoldne v šolskih prostorih.

Sedaj je priložnost,

48, 56 in 60 v. Sateni novomodni, po 60 in 80 vinarjev meter. Cipiji v veliki izbiri. Volne za ženske obleke v vseh barvah in po 80 v., K 1:20 in 1:40. Svilneni ročni majhovniki po K 1:80, 2:—, 2:40, 3:20, 4 itd. Perkalnati ročni po 4 in 60 v. Cipiji za moške obleke po K 1, 1:20, 1:40 itd. Stoff za moške obleke v veliki izbiri po K 2:40, 2:80, 3:60 itd. Srajce za delavnik in praznike po K 1:20, 1:40, 1:60, 2:—, 2:40 itd. Najnovejša izbira kravat, ovratnikov, žepnih robov, dežnikov in predpasnikov. Civilnih belih in pisanih za blazine in žimnice (motrace). Gotove obleke za fante. Ker prodajam vse po nizkih brezkonkurenčnih ceni, pričakujem mnogobrojnega obiska ter se bilježim z velespoštovanjem M. E. ŠEPEC, Grajski trg. št. 2.

Za šolo!

Kupujte svoje potrebuščine, kakor: papir, zvezke, peresnike, svinčnike, risalno orodje, radirke itd. le v narodni trgovini **VILKO WEILK**, Maribor, Gospodska ulica 33. — Velikanska izbira razglednic, kajih čisti dobicek je deloma namenjen dijaški kuhinji v Mariboru. ←→←→

Svoji k svojim!



Nova trgovina
Fr. Bureš,
urar, očalar in zlatar
v Mariboru
Tegetthoffova cesta 33.

priporoča slavnemu občinstvu svojo bogato zalogu raznovrstnih zlatih, srebrnih in niklastih ur, očal, dalnogledov, raznovrstne zlatnine in srebrnine po najnižjih cenah. Garancija več let.

Vsi popravki se točno in hitro izvršijo. ::

„CROATIA“

edina hrvatska zavarovalnica,
osnovana od občine svobod-
nega in kr. glav. mesta Zagreba

„CROATIA“, osnovana na temelju vzajemnosti, sprejema v zavarovanje proti požaru in vpepelitvi po blišku nepremičnine vsake vrste: hiše, gospodarska poslopja, tvornice, miline itd. ter premičnine, kakor: hišno opravo, gospodarsko orodje, opremo, stroje, blago, žito, blago v trgovinah itd. po tako ugodnih pogojih in nizkih cenah.

Vsa pojasnila daje: Podružnica „CROATIA“ v Trstu, Corno št. 1.

!! Glavna zaloga BARTHELNOVEGA apna za poklajo !! Razne vrste travnega, detelnega, gozdnega in vrtinarskega semena priporoča

Pozor! Pozor!
Manufakturna trgovina
RUDOLF HÄVELKA V PTUJU

priporoča slavnemu občinstvu svojo veliko in novo zalogu raznovrstnega volnenega ter periinega blaga za ženske, kakor tudi najnovejše štofe za moške obleke po primereno nizkih cenah. — Postrežba točna in strogo solidna!

Franc Divjak,

slikar in pleskar v Mariboru,

Župnijska ulica št. 7. se priporoča č. duhovščini in slavnamo očinstvu v izvrševanje najfinješega in prostejšega slikarstva in pleskarstva po zadovoljni ceni. 365

če hočete dobro in po nizki ceni kupiti, da si ogledate moje velike zaloge belo pisano in drugo platino, mtr 52, 86, 40, 48 in 56 v. Druki in cipiji za ženske obleke mtr 40, 48, 56 in 60 v. Sateni novomodni, po 60 in 80 vinarjev meter. Cipiji v veliki izbiri. Volne za ženske obleke v vseh barvah in po 80 v., K 1:20 in 1:40. Svilneni ročni majhovniki po K 1:80, 2:—, 2:40, 3:20, 4 itd. Perkalnati ročni po 4 in 60 v. Cipiji za moške obleke po K 1, 1:20, 1:40 itd. Stoff za moške obleke v veliki izbiri po K 2:40, 2:80, 3:60 itd. Srajce za delavnik in praznike po K 1:20, 1:40, 1:60, 2:—, 2:40 itd. Najnovejša izbira kravat, ovratnikov, žepnih robov, dežnikov in predpasnikov. Civilnih belih in pisanih za blazine in žimnice (motrace). Gotove obleke za fante. Ker prodajam vse po nizkih brezkonkurenčnih ceni, pričakujem mnogobrojnega obiska ter se bilježim z velespoštovanjem M. E. ŠEPEC, Grajski trg. št. 2.

POZOR:

Edina narodna trgovina z manufaktur. in specerijskim blagom

L. Kuharič,
:: Grmeč ::

priporoča časj. občinstvu svoje velike, novo izdelo. Cene nizke, poseček tečna. Kdo hoče dobro kupiti, mora v narodno trgovino pri.

Pohištvo!

v veliki zalogi, kakor tudi matrace, divani, strelje, postelje ter ogledala po najnižji ceni.

Franc Pieteršek, Maribor
Koroška cesta št. 10.

Zakaj?

kupujemo pri
JOŽEFU ULAGA V MARIBORU,
Tegetthoffova cesta št. 21.

Zato:

ker se tam dobi najboljše blage po najnižji ceni in sicer za jesen velika izbir za moške in ženske obleke, najlepše svilnate robe, predpasnike, žensko in moško perilo, vsakovrstne preproge, vse najboljše vrste. :: :: :

Preselitev trgovine!

Naznam slavnemu občinstvu, da sem se z mojo trgovino preselil in Poštno ulico št. 8, ter prosim tudi tukaj za cenjeni in mnogobrojni obisk. Z velespoštovanjem

FELIKS ROP,

trgovina z manufakturnim blagom, Maribor, Poštna ulica št. 8.

POSLANO.

Ni res, da so meni Nemci trgovino tako zbulili, da ne morem prodajati, res je pa, da so mi pobili tri table z napisimi in okna na stanovanju, kar pa promet popolnoma nič ne ovira. Ker so moji napisni sedaj slabči, prosim da se natanko pazi na trgovino z razbitimi tablami na voglu Grške in Rotovske ulice, ker to je prava slovenska trgovina, kjer se vse blago prav solidno in pošteno prodaja. Vzorce pošljem proti vrnitvi na vse strani franko in zastonj.

R. Strmecki, Celje

Trgovska hiša z manufakturnim blagom na debelo in drobno.

Narodna gostilna

= Pri pošti =

Maribor, Tegetthoffova cesta 49

priporoča vedno sveže pivo, izvrstna domača vina ter mrke in tople jedi.

Mar. Medeu.

Tovarna za glinske izdelke

v Račju

izdeluje s parnimi stroji iz najboljšega, večkrat premletete gline priznane najboljše izdelke, kakor: patentovano zarezno in vsakovrstno drugo strešno opoko, opoko za zid, za oboke, dimnike, rekontra - opoke, pličče za tlak, lončene cevi itd. po najnižji ceni.

Zalogu tudi v Mariboru, Cesarska cesta, pri kamnarju A. Glaser-ju.

M. Berdajs

Maribor !
Sofijin trg

I SVOJI K SVOJIM !

R. Salmič, Celje

Narodni dom.



Najboljši in naj-
vostenišči časport.
ur — zelenček,
zlatek in optič-
ni predmetec. :
Hercule's saj-
evajši časuti brus-
plade.

Svoji k svojim.

Priporočam se slavnemu občinstvu za izdelovanje oblek za gospode in fante po najnovejšem kroju ter po tako nizkih cenah.

Jakob Veziak,

krojački mojster Maribor, Šolska ulica.

786

Demetrij Glumac

kotlar

Ptuj, Poštna ulica
in **MARIBOR**, Kazerngasasse št. 13
priporoča spoštevanju kmetovalem kotlar in najboljše brinjalnice,
pri katerih janči se dobro in trpežno dela.

Popravki vseake vrste cene im hitro.

Kajnjem starci kotlar, skup in mesing po najboljši ceni!

Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Grajski trg št. 2 v hiši gostilne pri črnem orlu (Schwarzen-Adler).

Hranilne vloge

se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: navedne po 4%, proti 3 mesečni odpovedi po 4½. Obresti se pripisujejo k kapitalu 1. januarja in 1. julija vsakega leta. Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajejo

le članom in sicer: na vknjižbo proti pupilarni varnosti po 4½%, na vknjižbo sploh po 5%, na vknjižbo in posestvo po 5½% in na osebni kredit po 6%. Nadalje izposojuje na zastavo vrednostnih papirjev. Dolbove pri drugih denarnih zavodih prevzame posojilnica v svojo last proti povrnilvi gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo 7 krov. — Prošnje za vknjižbo dela posojilnika brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure

so vsako sredo in četrtek od 9. do 12. dopoldne in vsako soboto od 8 do 12 dopoldne, izvzemši praznike. — V uradnih urah se sprejema in izplačuje denar.

Pojasnila se dajejo

vsak delavnik od 8.—12. dopoldne in od 2.—5. popoldne.